Geachte Statenleden,

Naar aanleiding van de commissievergadering van 17 april jl., waarin door de fractie van de BBB is aangekondigd een amendement/motie in te dienen over afstandsnormen voor windturbines, willen wij u graag onze overwegingen meegeven. Op basis daarvan adviseren wij u om niet met dit amendement dan wel deze motie in te stemmen.

Afstandsnorm werkt contraproductief

Uit verschillende onderzoeken blijkt dat een generieke afstandsnorm niet leidt tot minder hinder voor omwonenden, geen extra bescherming biedt bovenop bestaande geluidsnormen en bovendien de prikkel om stillere windturbines te ontwikkelen kan verminderen (zie onderzoek van Sweco dat zij onlangs in Gelderland hebben gedaan). Deze conclusies onderschrijven wij. Echter opteert de BBB nu voor een afstandsnorm van 4x tiphoogte. Hiermee zou kunnen worden geredeneerd dat dit wel degelijk zorgt voor extra bescherming van omwonende, aangezien windenergie dan onmogelijk wordt in Limburg.

Desalniettemin is een generieke afstandsnorm is geen effectieve oplossing voor hinder. Overlast wordt immers niet primair bepaald door afstand, maar door factoren als geluid en slagschaduw. Juist daarom pleitte een brede coalitie van provincies en gemeenten, netbeheerders, bedrijven en sectororganisaties eerder al unaniem tegen invoering van een afstandsnorm en vóór toepassing van milieunormen. [vng.nl]

Milieunormen bieden wel bescherming voor bewoners, houden rekening met lokale omstandigheden en stimuleren innovatie, bijvoorbeeld in stillere turbines. Dit sluit aan bij de lijn die u zelf heeft ingezet met de recente beleidsregel voor geluid en slagschaduw. In onze ogen onderstreept dat juist de noodzaak van dergelijke normen in plaats van een generieke afstandsnorm. [vng.nl]

Afstandsnorm biedt schijnzekerheid en vergroot juist impact

De provincie noemt als voordelen van een afstandsnorm de duidelijkheid richting inwoners en het reguleren van visuele impact. Tegelijkertijd moeten we constateren dat, als we het licht aan willen houden en de energierekening betaalbaar willen houden, uitbreiding van windenergie op land noodzakelijk blijft.

Een afstandsnorm leidt ertoe dat relatief meer, kleinere windturbines nodig zijn om dezelfde hoeveelheid energie op te wekken. Dit vergroot juist de visuele impact in het landschap en kan leiden tot meer hinder voor omwonenden.

Negatieve effecten op energievoorziening en economie

Daarnaast heeft een generieke afstandsnorm duidelijke nadelen voor de energievoorziening en economie. Uit onderzoek blijkt dat strengere afstandseisen het potentieel voor windenergie op land sterk beperken. [regionale-...rategie.nl]

Ook wordt door overheden en sectorpartijen onderkend dat een afstandsnorm de realisatie van betaalbare en betrouwbare energie belemmert en daarmee andere maatschappelijke opgaven, zoals woningbouw en verduurzaming van bedrijventerreinen, in de knel brengt. [ipo.nl]

Hoewel wij positief zijn over de voorgestelde uitzondering voor bedrijventerreinen, leidt de generieke norm er tegelijkertijd toe dat windenergie wordt verdrongen naar suboptimale locaties. Hierdoor nemen de kosten toe en verslechtert de efficiëntie van het energiesysteem, terwijl juist

betaalbare en efficiënte opwek cruciaal is voor onze concurrentiepositie en het verminderen van afhankelijkheden.

Conclusie

Als Limburg een afstandsnorm van vier keer de tiphoogte invoert, betekent dit in de praktijk dat grootschalige windenergie op land vrijwel onmogelijk wordt. Het theoretisch potentieel voor windenergie neemt bij dergelijke normen immers sterk af, waardoor realisatie van projecten nauwelijks nog haalbaar is.

Instemmen met dit amendement komt daarmee feitelijk neer op de keuze om geen nieuwe windenergie meer te realiseren. Dat is een principiële keuze, die verder reikt dan alleen ruimtelijke ordening. Het betekent dat u de nadelen van het fossiele energiesysteem voor lief neemt, inclusief de bijbehorende risico's voor leveringszekerheid en energieprijzen.

Juist in een tijd waarin betaalbare en betrouwbare energie cruciaal is voor huishoudens en bedrijven, ligt het voor de hand om ruimte te behouden voor efficiënte vormen van duurzame opwek. Een generieke afstandsnorm staat daar haaks op.

Wij adviseren u daarom om niet met het voorgenomen amendement/motie in te stemmen en vast te houden aan een benadering op basis van milieunormen en lokaal maatwerk.

Wij zijn uiteraard graag bereid om deze punten nader toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

Namens het Regioteam Energietransitie[1]

Huub Saris

[redacted]

[redacted]

[1] Het Regioteam Energietransitie (samenwerkingsverband Nederlandse Vereniging Duurzame Energie, Energie-Nederland, Holland Solar, Energy Storage NL, NedZero